

**ለክቡር ዶ/ር ጌዲዮን ጢሞቴዎስ
በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የፍትህ ሚኒስቴር ሚኒስትር
አዲስ አበባ**

**ለአቶ ሀሚድ ኬኒሶ
የፌደራል ሰነዶች ምዝገባ ማረጋገጫ አገልግሎት ዋና ዳይሬክተር
አዲስ አበባ**

**ጉዳዩ :- የፌደራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት የ2015
በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት ይመለከታል**

በርዕሱ የተጠቀሰውን መ/ቤት የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ የኦዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 4 ገጽ የኦዲት ሪፖርት እና 16 ገጽ የሂሳብ ሪፖርቶች በድምሩ 20 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን፡፡

ከማክበር ሰላምታ ጋር

በፍትህ ሚኒስቴር
የፌዴራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ
አዲት ሪፖርት

መጋቢት 2016 ዓ.ም
አዲስ አበባ

በፍትህ ሚኒስቴር

የፌዴራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የፌዴራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት የተመደበለትን የመደበኛ በጀት በፋይናንስ አዋጁ፣ ደንቡ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሰረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፣ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሰረት መያዙንና የመንግሥት ሃብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የፌዴራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት ሥራ አመራር ሲሆን፣ የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ኃላፊነት ነው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የዋና አዲተርን የአዲት ሥልት በመከተል ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ/የአዲት አስተያየት/ ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት በአገልግሎቱ የተዘጋጁ የሂሳብ ሪፖርቶች፡-

- ◆ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤
- ◆ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤

ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

የፌዴራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት የ2015 የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት

መሠረት በትክክል የተዘጋጁና የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት የፌዴራል ሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ አገልግሎት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

I. ትኩረት ሊሰጥባቸው የሚገባቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)

የወጪ ሂሳብ

1. የወጪ ሂሳቦች የሚመዘገቡት የገ/አ./ል/ሚ/ር ነሐሴ 1999 ዓ.ም ባወጣው የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሰረት የወጪ ሂሳቦች በተገቢው የሒሳብ መደብ የሚመዘገቡ መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና ኦዲት ሲደረግ በጠቅላላ ድምር ብር 215,808.13 ወጪ ሂሳብ በተገቢው የሂሳብ መደብ ያልተመዘገቡ መሆኑ፤

በጀት

2. በፌዴራል መንግሥት በበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 እና በፋይናንስ አስተዳደር ደንብ ቁጥር 190/2002 ክፍል 3 አንቀጽ 12 መሠረት መ/ቤቶች የተመደበላቸውን በጀት በአግባቡ በሥራ ላይ ሊያውሉ እንደሚገባቸው ያመለክታል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ ከውስጥ ገቢ ብር 3,184,439.04 ሥራ ላይ ያልዋለ መሆኑ፤

II. ህጋዊነትን ያልተከተሉ ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

የወጪ ሂሳብ

1. የፌዴራል መንግሥት መ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 8/2010 በጀት አመት ላይ ወጪን ለመቀነስ የተዘጋጀ መመሪያ የማስታወቂያ ወጪን በተመለከተ ባለበጀት መ/ቤቶች ለህዝብ ጥቅም መተላለፍ ካለባቸው መልክቶች በስተቀር ራሳቸውን በብዙሃንና መገናኛ ዘዴዎች ማስተዋወቅ እና ሌሎች ድርጅቶችን ወይም ባዕላትን ስፖንሰር ማድረግ አይቻልም እንዲሁም የመንግስት በጀትን በድጋፍ መልክ በሌለ ማስተላለፍ አይቻልም ይላል፡፡ ይሁን እንጂ በቀን 18/9/2015 ዓ.ም በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 7092 ለዋልታ ሚዲያና ኮሙኒኬሽን ኮርፖሬት በ2015 ዓ.ም ለሚከበረው የዘመን መለወጫ በዓል የብር

ደረጃ ስፖንሰር በመሆን 100,000.00(መቶ ሺ ብር) ስፖንሰር የሆነና ፤የእንኳን አደረሳቹ መልዕክት ለማስተላለፍ ብር 37,691.25 በድምሩ ብር 137,691.25 ከመመሪያ ውጭ ክፍያ መከፈሉን በአዲት ወቅት ተረጋግጧል፡፡

2. ሰኔ 2002 ዓ.ም በወጣው በፌዴራል የመንግስት የግዥ አፈጻጸም መመሪያ መሰረት የመ/ቤቱ የግዥ አፈጻጸም ኢኮኖሚያዊ ጥቅም የሚያስገኙ መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና አዲት ሲደረግ፤ መ/ቤቱ በቀን 26/12/2014 በወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 00005803 ብር 24,948.00 ለአራት ኃላፊዎች ከአዲስ አበባ ድሬድዋ የደርሶ መልስ የአየር ትኬት ከኢትዮጵያ አየር መንገድ በቀጥታ መገዛት ሲገባው ከኤጀንሲ የተገዛ በመሆኑ መ/ቤቱ መንግስትን ያለአግባብ ተጨማሪ ወጪ እንዲያወጣ የሚዳርግ መሆኑና ጉዞ ስለመደረጉ ማስረጃ (Bording pass) ያልቀረበ መሆኑ በአዲት ወቅት ለማረጋገጥ ተችሏል፡፡

ተሰብሳቢ ሂሳብ

3. በፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 መሰረት ለግዥ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ፤ በመመሪያ ቁጥር 4/2003 መሰረት ደግሞ ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሠራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ በ2015 በበጀት ዓመቱ መጨረሻ ከሚታየው ተሰብሳቢ ሂሳብ ውስጥ በሂሳብ መደብ 5217313 ብር 22,959.48 እስከ አንድ አመት ድረስ ሳይወራረድ የቆየ መሆኑ በአዲት ወቅት ለማወቅ ተችሏል፡፡

ተከፋይ ሂሳብ

4. የፌዴራል መንግስት ሂሳብ አያያዝ እና አፈጻጸም መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8 የሂሳብ አያያዝ አፈጻጸም ንዑስ አንቀጽ5 ሀ.ማናቸውም ወደፊት ክፍያ የሚፈጸሙባቸው ሂሳቦች ተከፋይ ሂሳብነታቸውን የሚያረጋግጥ በቂ ማስረጃ ሲቀርብና ስልጣን ባለው አካል ሲፈቀድ በተከፋይ ሂሳብነት መያዝ እንዳለበት ተገልጿል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ በሂሳብ መደብ 6174204 ብር 4,000 በተከፋይ ተይዞ የሚገኝ መሆኑ፤

III. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

ንብረት

1. የመስሪያ ቤቱ የንብረት አስተዳደር በመንግሥት የንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 እና በተጨማሪም ይህንኑ ለማስፈጸም በወጣው የመንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 መሠረት የሚፈጸም መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- መ/ቤቱ በ2015 በጀት ዓመት የንብረት ቆጠራ ያላከናወነ እና የቆጠራ ሪፖርት ያላቀረበ መሆኑን ለማወቅ መቻሉ፤
- 25 ደስክቶፕ ኮምፒውተር ፤8 ካዝና ፤24 ማይክሮፎን፤106 የመኪና ጎማዎች ብዛት ያለቸው የተለያዩ ወንበሮች እና ሌሎችም እንዲወገዱ ለመንግስት ግዥ አገልግሎት በማሳወቅ ጨረታ እንደወጣባቸው በአዲት ቅኝት እና ዳሰሳ ወቅት የተገለጸልን ቢሆንም እስከሚወገድ ድረስ ክትትል የሚያሥፈልግ መሆኑ፤
- ተጠግነው አገልግሎት ሊሰጡ የሚችሉ ወንበሮችና ጠረጴዛ ሊጠገኑ የሚገባ መሆኑ፤
- መወገድ የሚገባቸው ጨረታ ያልወጣባቸው እቃዎች ብረታ ብረት እና ሌሎችም መኖራቸውን ለማወቅ ተችሏል፡፡

ልዩ ልዩ

2. የሰነድ ማረጋገጥና መመዝገብ ሂደት በሚቀርቡ የተሟሉ ማስረጃዎችን መሠረት በማድረግ የሚከናወን መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና አዲት ሲደረግ፣ ከገቢዎችና ጉምሩክ የሚሰጥ ክሊራንስ፣ የንግድ ማህበሩ መመስረቻ ጽሁፍና ቃለጉባኤ፣ የሻጭ የጋብቻ ወይም ያላገባ ማስረጃ ሳይሟላና ባልታደሰ የተዋዋይ መታወቂያ የመኪና ሽያጭ እና ብድር ውል አገልግሎት የተሰጠ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋናው አዲተር መስሪያ ቤት
መጋቢት 2016 ዓ.ም